

**РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА
ЗА ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ТРЕБИЊЕ**

**REGULATORNA KOMISIJA
ZA ENERGETIKU
REPUBLIKE SRPSKE
TREBINJE**

**ПРАВИЛНИК О ТАРИФНОЈ МЕТОДОЛОГИЈИ И ТАРИФНОМ ПОСТУПКУ
ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ**

Требиње, септембар 2012. године

САДРЖАЈ:

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ.....	5
Члан 1. (Предмет).....	5
Члан 2. (Значење термина и израза)	5
Члан 3. (Циљеви Тарифне методологије)	10
Члан 4. (Начела Тарифне методологије).....	10
ДИО ДРУГИ - ПОТРЕБНИ ПРИХОДИ И ТРОШКОВИ РЕГУЛИСАНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	11
ГЛАВА I - ОДОБРЕНИ ПОТРЕБНИ ПРИХОД	11
Члан 5. (Одобрени потребни приход као подлога за цијене и тарифне ставове) 11	
Члан 6. (Одобрени потребни приход и електроенергетски биланс)	11
Члан 7. (Израчунавање одобреног потребног прихода)	11
Члан 8. (Приход функционално раздвојених дјелатности).....	12
ГЛАВА II - КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЕЛЕМЕНАТА ПОТРЕБНОГ ПРИХОДА.....	12
Одјељак А. Трошкови из пословне активности	12
Члан 9. (Биланс успјеха базне године)	12
Члан 10. (Врсте оправданих трошкова из пословне активности).....	12
Члан 11. (Подешавање трошкова базне године)	13
Члан 12. (Оцјена оправданости трошкова).....	13
Члан 13. (Трошкови општих и заједничких послова).....	13
Члан 14. (Рачуноводствено раздвајање регулисаних електроенергетских дјелатности)	13
Одјељак Б. Регулативна основа и поврат на капитал.....	14
Члан 15. (Регулативна основа).....	14
Члан 16. (Повећање регулативне основе).....	14
Члан 17. (Смањење регулативне основе)	14
Члан 18. (Трајна обртна средства).....	15
Члан 19. (Одобрена стопа поврата).....	15
Члан 20. (Одобрени поврат на капитал)	15
Одјељак В. Обрачун пореза.....	15
Члан 21. (Порези)	15
Одјељак Г. Остали приходи	16
Члан 22. (Остали приходи)	16
ДИО ТРЕЋИ - СТРУКТУРА ТАРИФНОГ СИСТЕМА	16
Члан 23. (Основе тарифног система).....	16
ГЛАВА I - ТАРИФНИ ЕЛЕМЕНТИ	17
Члан 24. (Дефинисање тарифних елемената)	17
Одјељак А. Активна и реактивна електрична енергија	17
Члан 25. (Активна електрична енергија)	17
Члан 26. (Реактивна електрична енергија)	17
Члан 27. (Обрачун реактивне електричне енергије)	17
Одјељак Б. Обрачунска снага.....	18
Члан 28. (Одређивање обрачунске снаге).....	18
Одјељак В. Накнада по мјерном мјесту купца	18
Члан 29. (Структура накнаде по мјерном мјесту купца).....	18
Члан 30. (Функционална алокација трошкова по мјерном мјесту купца).....	18
ГЛАВА II - КАТЕГОРИЈЕ ПОТРОШЊЕ И ВРЕМЕНСКО ДИФЕРЕНЦИРАЊЕ ТАРИФНИХ СТАВОВА	18
Члан 31. (Категорије потрошње)	18
Члан 32. (Тарифне групе)	19
Члан 33. (Приједлог категорија потрошње и тарифних група)	19
Члан 34. (Тарифни ставови по времену потрошње).....	19
ДИО ЧЕТВРТИ - ОДРЕЂИВАЊЕ ЦИЈЕНА И ТАРИФНИХ СТАВОВА.....	20
Члан 35. (Принцип утврђивања тарифних ставова).....	20

Члан 36. (Врсте цијена и тарифних ставова).....	20
Члан 37. (Цијене за квалификоване купаце)	20
ГЛАВА I - ОДРЕЂИВАЊЕ ЦИЈЕНА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ НА ПРАГУ ЕЛЕКТРАНЕ..21	
Члан 38. (Цијена на прагу електране)	21
Члан 39. (Трошкови помоћних услуга)	21
Члан 40. (Приход од осталих купаца).....	21
Члан 41. (Структура цијене на прагу електране).....	22
Члан 42. (Пондерисана просјечна цијена на прагу свих електрана).....	22
Члан 43. (Производња у систему обавезе јавне услуге)	22
Члан 44. (Цијена на прагу електране за снабдијевање неквалификованих купаца)	22
Члан 45. (Алокација трошкова производње на снабдјеваче тарифних купаца)....	23
ГЛАВА II - ОДРЕЂИВАЊЕ ТАРИФНИХ СТАВОВА ЗА КОРИСНИКЕ ДИСТРИБУТИВНИХ СИСТЕМА	23
Одјељак А. Трошкови коришћења преносне и дистрибутивне мреже.....	23
Члан 46. (Оправдани трошкови коришћења дистрибутивне мреже)	23
Члан 47. (Трошкови губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи).....	23
Члан 48. (Накнада за прикључење као остали приход за дистрибуцију)	23
Члан 49. (Прекомјерно преузета реактивна електрична енергија у дистрибутивној мрежној тарифи)	24
Члан 50. (Рачуноводствено раздвајање дјелатности дистрибуције)	24
Члан 51. (Признавање трошкова коришћења преносне мреже)	24
Одјељак Б. Тарифни ставови за кориснике дистрибутивних система	24
Члан 52. (Мрежна тарифа).....	24
Члан 53. (Кумулативни принцип)	24
Члан 54. (Алокација трошкова коришћења дистрибутивне мреже)	25
Члан 55. (Алокација трошкова коришћења преносне мреже)	25
Члан 56. (Утврђивање тарифних ставова за кориснике дистрибутивног система).....	25
Члан 57. (Прерасподјела трошкова капацитета).....	26
Члан 58. (Тарифни ставови за кориснике дистрибутивног система по времену потрошње).....	26
ГЛАВА III - ОДРЕЂИВАЊЕ ТАРИФНИХ СТАВОВА ЗА СНАБДИЈЕВАЊЕ НЕКВАЛИФИКОВАНИХ КУПАЦА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ	26
Члан 59. (Трошкови услуге снабдијевања).....	26
Члан 60. (Цијена услуге снабдијевања)	27
Члан 61. (Утврђивање тарифних ставова за снабдијевање тарифних купаца)....	27
Члан 62. (Тарифни ставови за снабдијевање тарифних купаца по времену потрошње).....	28
ДИО ПЕТИ - ТАРИФНИ ПОСТУПАК.....	28
Члан 63. (Покретање тарифног поступка).....	28
Члан 64. (Разлози за покретање тарифног поступка)	28
Члан 65. (Вођење тарифног поступка)	28
Члан 66. (Подносиоци захтјева)	29
Члан 67. (Збирни захтјев).....	29
Члан 68. (Достављање захтјева)	29
Члан 69. (Утврђивање комплетности захтјева)	30
Члан 70. (Обавјештење подносиоца о поднесеном захтјеву за одобрење тарифа)	30
Члан 71. (Покретање тарифног поступка на иницијативу Регулаторне комисије).....	31
Члан 72. (Јавна расправа)	31
Члан 73. (Обавјештење за јавност)	31
Члан 74. (Додатни подаци и чињенице).....	32
Члан 75. (Разлози за процјену).....	32
Члан 76. (Процјена недостајућих података)	32
Члан 77. (Оцјена поузданости процјене)	33
Члан 78. (Оцјена доказа).....	33
Члан 79. (Извјештај водитеља поступка).....	33
Члан 80. (Рок за окончање тарифног поступка).....	33

Члан 81. (Одлука Регулаторне комисије у тарифном поступку)	33
Члан 82. (Објављивање и примјена тарифе)	34
ДИО ШЕСТИ - ПРИМЈЕНА ТАРИФНИХ СТАВОВА	34
Члан 83. (Примјена тарифних ставова за кориснике дистрибутивног система) ...	34
Члан 84. (Примјена тарифних ставова за снабдијевање тарифних купаца).....	34
Члан 85. (Изједначавање тарифних ставова)	34
Члан 86. (Поравнање)	35
Члан 87. (Принцип постепених промјена).....	35
Члан 88. (Недозвољене активности).....	35
Члан 89. (Надзор над примјеном тарифа)	35
ДИО СЕДМИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	36
Члан 90. (Тумачење и измјене).....	36
Члан 91. (Ступање на снагу)	36

На основу члана 23. алинеја 2. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), члана 10. став (1) тачка 2. и члана 18. став (1) Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 6/10) и члана 45. став (2) Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 59/10), Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 49. редовној сједници одржаној 13. септембра 2012. године у Требињу, донијела је

ПРАВИЛНИК О ТАРИФНОЈ МЕТОДОЛОГИЈИ И ТАРИФНОМ ПОСТУПКУ ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Правилником о тарифној методологији и тарифном поступку за електричну енергију (у даљем тексту: Тарифна методологија) уређују се:

- а) критеријуми за признавање оправданих трошкова производње, дистрибуције и снабдијевања неквалификованих (тарифних) купаца електричном енергијом,
- б) правила и поступак алокације оправданих трошкова на категорије потрошње и тарифне групе по тарифним елементима,
- в) начин утврђивања тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система,
- г) начин утврђивања тарифних ставова за снабдијевање неквалификованих купаца и
- д) правила тарифног поступка.

Члан 2. (Значење термина и израза)

Термини и изрази који се користе у овом правилнику и његовим прилозима имају следеће значење:

Алокација (разврставање, распоређивање) трошкова	Распоред трошкова производње, преноса, дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом на тарифне елементе и на категорије потрошње и групе купаца.
Базна година	Референтна година у односу на коју се врши утврђивање и одобравање потребног прихода регулисаног предузећа.
Дистрибутер (оператор дистрибутивног система)	Правно лице одговорно за рад (погон), управљање, одржавање и развој дистрибутивног система на одређеном подручју, а све у циљу дугорочне способности система да испуни разумне захтјеве за

дистрибуцијом електричне енергије.

Дизајн тарифа	Скуп начела и поступака којим се утврђују тарифни елементи, различите категорије потрошње и тарифне групе, чијом примјеном у дневним интервалима и сезонама се одређују тарифни ставови и успостављају односи између њих у складу са циљевима и начелима регулације електроенергетског сектора.
Дугорочни гранични трошак капацитета дистрибуције	Годишњи приход потребан да се надокнаде укупни издаци у најјефтиније технички прихватљиво капитално улагање, ради подмирења додатног киловата потрошње дистрибутивног система. Ови издаци обухватају укупно улагање у изградњу и инсталацију додатног капацитета јединичне снаге (укупно улагање / додатни капацитет постројења), укључујући фиксне трошкове рада и одржавања постројења по јединици током употребног вијека постројења.
Електроенергетски биланс Републике Српске	План производње и потрошње електричне енергије у Републици Српској, укључујући испоруку и преузимање енергије изван електроенергетског система Републике Српске, који доноси Влада Републике Српске у складу са Законом о електричној енергији.
Функционална алокација (разврставање) трошкова Испорука електричне енергије	Разврставање трошкова електричне енергије по функцији у којој су настали на трошкове производње, преноса, дистрибуције или снабдијевања. Пренос електричне енергије до купца или крајњег купца, односно предаја електричне енергије из објекта једног електроенергетског субјекта у објекат другог електроенергетског субјекта или крајњег купца.
Истовремено оптерећење	Оптерећење купца, тарифне групе или категорије потрошње постигнуто у времену вршног оптерећења електроенергетског система.
Категорија потрошње	Подјела крајњих купаца на основу карактеристика потрошње електричне енергије, према напону на мјесту преузимања и намјени коришћења електричне енергије.
Корисник дозволе	Правно или физичко лице које посједује дозволу за обављање енергетске дјелатности или дозволу за изградњу.
Крајњи купац	Купац који купује електричну енергију за своје властите потребе и коришћење.

Купац	Правно или физичко лице које купује електричну енергију.
Квалификовани купац	Купац електричне енергије који је стекао право да електричну енергију купује по свом избору.
Лиценцирана средства	Стална (материјална и нематеријална) средства којима се обавља регулисана електроенергетска дјелатност.
Мјерно мјесто купца	Мјесто на којем се мјерним уређајима мјери количина електричне енергије и/или снаге коју корисник мреже преузима и/или испоручује у мрежу, или је користи за потребе властитог производног постројења или за друге намјене.
Неистовремено вршно оптерећење	Вршно оптерећење купца, тарифне групе или категорије потрошње постигнуто у било које вријеме, без обзира на вријеме вршног оптерећења електроенергетског система.
Неквалификовани (тарифни) купац	Купац електричне енергије прикључен на електроенергетску мрежу који електричну енергију купује на регулисан начин и по регулисаним цијенама и који није стекао право да електричну енергију купује по свом избору.
Независни оператор система Босне и Херцеговине (НОС)	Оператор преносног система Босне и Херцеговине.
Нова стална средства	Стална средства која су стављена или ће бити стављена у употребу након 31.12.2011. године.
Обавеза јавне услуге	Обавеза енергетских субјеката да одређене енергетске дјелатности обављају као јавну услугу која је доступна свим купцима и енергетским субјектима на одређеном подручју по прописаним цијенама и према регулисаним условима приступа и коришћења услуге, уважавајући сигурност, укључујући и сигурност снабдијевања, редовност и квалитет услуге, ефикасност коришћења енергије, заштиту околине и спречавање климатских промјена, а која се обавља према начелима јавности рада и уз надзор тијела одређених законом.
Обрачунска снага	Тарифни елеменат у којем се мјери и изражава преносни и дистрибутивни капацитет, потребан да се подмири максимално оптерећење купца у сваком тренутку током обрачунског периода.
Обрачунска стопа	Годишња стопа изражена у проценту којом се износ

годишње накнаде за поврат улагања	капиталног улагања своди на годишњи износ прихода потребног да се улагање надокнади (Carrying Charge Rate).
Одобрени потребни приход	Приход потребан регулисаном електроенергетском предузећу да надокнади све оправдане трошкове, настале обављањем регулисане дјелатности, ради одређивања тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система и тарифних ставова за снабдијевање тарифних купаца.
Приступ треће стране	Приступ треће стране дистрибутивном систему представља омогућавање приступа и коришћења дистрибутивног система како квалификованим и неквалификованим купцима, тако и другим корисницима дистрибутивног система, под истим условима и без дискриминације.
Производња на прагу електране	Укупна произведена електрична енергија на генератору умањена за властиту потрошњу и губитке на трансформатору и енергетском воду преко којих се електрична енергија предаје у електроенергетску мрежу.
Просјечна пондерисана стопа поврата	Стопа поврата на потребна нето стална средства и трајна обртна средства (регулативна основа) изражена у проценту за обављање регулисане дјелатности коју одобрава Регулаторна комисија према структури извора из којих се финансира (власнички и позајмљени капитал) и која се примјењује за одређивање потребног прихода.
Регулативна основа	Регулативна основа је нето вриједност ангажованих сталних средстава за обављање регулисане дјелатности и нето вриједност трајних обртних средстава неопходних за обављање регулисане дјелатности.
Регулисано електроенергетско предузеће	Корисник дозволе који обавља једну или више регулисаних електроенергетских дјелатности.
Регулисана електроенергетска дјелатност	Електроенергетска дјелатност за коју је Законом прописана обавеза пружања јавне услуге (производња електричне енергије за снабдијевање тарифних купаца, дистрибуција електричне енергије, снабдијевање тарифних купаца електричном енергијом) и за коју Регулаторна комисија утврђује цијене и тарифне ставове.
Регулисане цијене	Цијене производа и услуга регулисане електроенергетске дјелатности које утврђује Регулаторна комисија и цијене коришћења преносне

	мреже које утврђује Државна регулаторна комисија за електричну енергију.
Снабдијевање	Продаја електричне енергије купцима, укључујући и препродају.
Снабдјевач тарифних купаца	Корисник дозволе за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом.
Стара стална средства	Стална средства стављена у употребу до 31.12.2011. године.
Тарифни период	Период за који се утврђују тарифни ставови за кориснике дистрибутивних система и тарифни ставови за неквалификоване купце електричне енергије које одобрава Регулаторна комисија.
Тарифни елементи	Обрачунске величине тарифног система у којима се могу изразити учинци предузећа - корисника дозволе за обављање електроенергетске дјелатности на основу којих се обрачунавају накнаде за такве учинке.
Тарифна група	Подјела крајњих купаца унутар категорије потрошње на основу карактеристика потрошње електричне енергије, према времену потрошње, прикључној снази, врсти мјерних уређаја и намјени коришћења електричне енергије.
Тарифни систем	Систем критеријума и правила којим се уређују: категорије потрошње и тарифне групе, тарифни елементи и начин њихове примјене у одређеним дневним интервалима и сезонама.
Тарифни ставови	Јединичне цијене за тарифне елементе утврђене за категорије потрошње и тарифне групе за различите дневне интервале и сезоне у складу са тарифним системом.
Трајна обртна средства (нето обртна или текућа имовина)	Просјечно стање потребних обртних средстава за обављање регулисане дјелатности које признаје Регулаторна комисија и која се укључују у регулативну основу.
Трошкови прикључења	Трошкови изградње прикључка и трошкови обезбјеђења услова за прикључење.
Трошак мјерног мјеста купца	Трошкови читања, обраде података, фактурисања, доставе рачуна и наплате за извршене услуге.
Унакрсно	Распоређивање (алокација) трошкова регулисаних

субвенционисање	дјелатности на категорије потрошње и/или тарифне групе купаца које није засновано на директној зависности и/или узрочности настанка трошкова тако да једна група сноси трошкове који по принципу узрочности припадају другој групи.
Вршно оптерећење крајњег купца	Вршно оптерећење је највећа измјерена средња вриједност активне снаге коју крајњи купац преузима из мреже у временском интервалу од 15 минута у току обрачунског периода.
Властита потрошња	Потрошња електричне енергије која је неопходна у технолошком процесу производње електричне енергије преузета са отцјела генератора.
Закон	Закон означава Закон о енергетици и Закон о електричној енергији.

Члан 3.

(Циљеви Тарифне методологије)

Циљеви Тарифне методологије су:

- а) омогућавање јавног, ефикасног и економичног вођења тарифног поступка ради правичног утврђивања цијена и тарифних ставова, те правичне накнаде електроенергетским предузећима за обављање регулисане електронергетске дјелатности;
- б) омогућавање приступа треће стране електродистрибутивном систему Републике Српске и унапређење конкурентности;
- в) подстицање ефикасности и економичности у коришћењу електричне енергије;
- г) унапређење сигурности снабдијевања купаца електричном енергијом и квалитета услуге;
- д) обезбјеђење економских услова за поуздан и рентабилан рад и развој електроенергетског система и
- е) постепено укидање унакрсних субвенција између категорија потрошње и тарифних група.

Члан 4.

(Начела Тарифне методологије)

У току примјене Тарифне методологије Регулаторна комисија примјењује сљедећа начела:

- а) цијене које се признају електроенергетским предузећима по јединици ће бити правичне, оправдане, недискриминаторске, засноване на објективним критеријумима и одређене на јасан начин;
- б) тарифни ставови ће бити засновани на цијени коштања, која садржи оправдане трошкове пословне активности, те поврату на капитал који је потребан за финансирање регулативне основе;
- в) купци разврстани у категорије потрошње и тарифне групе треба да надокнаде све оправдане трошкове производње (набавке), преноса,

дистрибуције и снабдијевања купаца, у складу са припадајућим трошковима које проузрокују електроенергетском систему потрошњом електричне енергије.

ДИО ДРУГИ - ПОТРЕБНИ ПРИХОДИ И ТРОШКОВИ РЕГУЛИСАНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

ГЛАВА I - ОДОБРЕНИ ПОТРЕБНИ ПРИХОД

Члан 5.

(Одобрени потребни приход као подлога за цијене и тарифне ставове)

(1) Утврђивање цијена услуга регулисаних електроенергетских дјелатности за потребе одређивања тарифних ставова заснива се на обрачуну годишњег потребног прихода регулисаног електроенергетског предузећа ("одобрени потребни приход") који одобрава Регулаторна комисија.

(2) Одобрени потребни приход заснива се на оправданим, сврсисходним и цјелисходним трошковима обављања регулисане дјелатности насталим ради остварења планираних учинака.

Члан 6.

(Одобрени потребни приход и електроенергетски биланс)

(1) Одобрени потребни приход регулисаног електроенергетског предузећа за обављање регулисане дјелатности утврђује се за учинке планиране електроенергетским билансом, за тарифни период за који се утврђују цијене и тарифни ставови.

(2) Електроенергетски биланс се израђује на основу расположивих капацитета, историјских статистичких података и других елемената планирања, уважавајући утврђена правила билансирања и оптимално коришћење капацитета.

(3) Свако регулисано електроенергетско предузеће подноси електроенергетски биланс, тј. план своје производње, односно дистрибуције или снабдијевања електричном енергијом.

(4) Регулаторна комисија разматра електроенергетски биланс, тј. план производње, односно дистрибуције или снабдијевања електричном енергијом сваког регулисаног предузећа и уколико установи да план није урађен у складу са утврђеним правилима билансирања, оптималним коришћењем капацитета или уколико није усклађен са Електроенергетским билансом Републике Српске, захтијева од регулисаног електроенергетског предузећа да изврши потребна подешавања или сама ради потребна подешавања, а у сврху утврђивања тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система и тарифних ставова за снабдијевање тарифних купаца.

Члан 7.

(Израчунавање одобреног потребног прихода)

(1) Одобрени потребни приход регулисаног електроенергетског предузећа који одобрава Регулаторна комисија, садржи сљедеће елементе:

- а) оправдане трошкове из пословне активности предузећа (трошкови рада и одржавања укључујући и трошкове амортизације сталних материјалних и нематеријалних средстава),
- б) одобрени поврат на капитал,
- в) порез на одобрени поврат на власнички капитал и
- г) остали приход као одбитну ставку.

(2) Начин израчунавања одобреног потребног прихода на основу трошкова, утврђених по критеријумима наведеним у овом правилнику, описан је у Прилогу Упутство за примјену Тарифне методологије, који је саставни дио овог правилника.

Члан 8.

(Приход функционално раздвојених дјелатности)

Одобрени потребни приход и на њему засноване цијене утврђују се посебно за производну дјелатност (цијена електричне енергије на прагу електране за свако регулисано предузеће), дистрибутивну дјелатност (цијена коришћења дистрибутивне мреже) и дјелатност снабдијевања неквалификованих купаца (цијена услуге снабдијевања), на основу којих се одређују тарифни ставови за кориснике дистрибутивних система у Републици Српској и тарифни ставови за снабдијевање неквалификованих купаца електричном енергијом у Републици Српској, који укључују и цијене коришћења преносне мреже (услуга Електропреноса БиХ, НОС-а и помоћних услуга).

ГЛАВА II - КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЕЛЕМЕНАТА ПОТРЕБНОГ ПРИХОДА

Одјељак А. Трошкови из пословне активности

Члан 9.

(Биланс успјеха базне године)

Регулаторна комисија одобрава оправдане трошкове обављања регулисане електроенергетске дјелатности полазећи од података исказаних у извјештају о укупном резултату у периоду - билансу успјеха регулисаног електроенергетског предузећа у базној години.

Члан 10.

(Врсте оправданих трошкова из пословне активности)

(1) Оправдане трошкове из пословне активности чине:

- а) трошкови рада и одржавања (оперативни трошкови): трошкови материјала (набавка материјала, трошкови материјала за израду, трошкови режијског материјала, трошкови горива и енергије), трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (трошкови бруто зарада и накнада зарада, трошкови бруто накнада члановима управног и надзорног одбора, трошкови бруто осталих личних расхода), трошкови производних услуга (трошкови транспортних услуга, трошкови услуга одржавања, трошкови закупа, трошкови рекламе и пропаганде и остали производни трошкови), трошкови резервисања, нематеријални трошкови (трошкови непроизводних услуга укључујући регулаторну

накнаду, трошкови премије осигурања, трошкови пореза, трошкови доприноса, трошкови платног промета, остали нематеријални трошкови) и други трошкови настали у нормалном току пословања регулисаног електроенергетског предузећа и

б) трошкови амортизације сталних средстава.

(2) У оправдане трошкове укључује се и припадајући дио трошкова за финансирање обављања заједничких послова за регулисано електроенергетско предузеће.

Члан 11.

(Подешавање трошкова базне године)

Трошкови рада и одржавања признају се прилагођавањем износа оправданих трошкова остварених у базној години, односно трошкова одобрених у претходном тарифном периоду на одговарајуће параметре електроенергетског биланса регулисаног електроенергетског предузећа утврђене у складу са чланом 6. овог правилника за тарифни период за коју се утврђују цијене и тарифни ставови.

Члан 12.

(Оцјена оправданости трошкова)

(1) Регулаторна комисија оцјењује оправданост свих трошкова регулисаног електроенергетског предузећа ради њиховог укључивања у одобрени потребни приход имајући у виду околности и вријеме настанка трошкова.

(2) Оправданост трошка оцјењује се према природи трошка анализом сврсисходности, анализом количине и цијене и упоредном анализом (бенцхмаркинг), водећи рачуна о специфичностима сваког регулисаног електроенергетског предузећа.

(3) Трошкови амортизације признају се на средстава која су у функцији обављања регулисане електроенергетске дјелатности и утврђују се на основу фер вриједности сталних средстава на почетку године увећана за трошкове амортизације средстава која ће бити активирани у тарифном периоду и умањена за трошкове амортизације средстава која ће бити расходована у тарифном периоду.

Члан 13.

(Трошкови општих и заједничких послова)

(1) Трошкови организационих дијелова регулисаног предузећа који обављају заједничке послове за регулисану и друге дјелатности, као и организационих дијелова или посебних правних лица која обављају заједничке послове за више предузећа, распоређују се на основу транспарентних правила (кључева и критеријума).

(2) Трошкови организационих дијелова и предузећа из става (1) овог члана одобравају се на исти начин и по истим критеријумима као трошкови регулисане дјелатности.

Члан 14.

(Рачуноводствено раздвајање регулисаних електроенергетских дјелатности)

(1) У циљу правичног утврђивања одобреног потребног прихода регулисаних електроенергетских дјелатности, односно конзистентне и једнообразне

примјене Тарифне методологије, регулисана предузећа су дужна извршити рачуноводствено раздвајање пословних дјелатности и подносити извјештај по сегментима у складу са Јединственим регулаторним контним планом.

(2) Регулисана електроенергетска предузећа која имају дозволу за обављање двије или више регулисаних дјелатности дужна су рачуноводствене податке исказивати одвојено за сваку од тих дјелатности.

Одјељак Б. Регулативна основа и поврат на капитал

Члан 15.

(Регулативна основа)

(1) Регулативна основа је нето вриједност ангажованих сталних средстава за обављање регулисане електроенергетске дјелатности и нето вриједност трајних обртних средстава неопходних за редовно обављање регулисане електроенергетске дјелатности.

(2) Нето вриједност сталних средстава признаје се као износ набавне вриједности или тржишне/фер вриједности умањене за акумулисану амортизацију и акумулисани губитак због обезвређења средстава, али само за средства која се ефективно користе за обављање регулисане електроенергетске дјелатности.

(3) Нематеријална средства, осим гудвила, улазе у регулативну основу на исти начин као и материјална стална средства.

Члан 16.

(Повећање регулативне основе)

(1) У регулативну основу укључују се средства у припреми, а у вези са изградњом нових и реконструкцијом постојећих сталних средстава која се користе за обављање регулисане електроенергетске дјелатности, ако се може потврдити да ће та средства бити активирана током тарифног периода и ако Регулаторна комисија оцијени да су улагања оправдана.

(2) Регулаторна комисија оцјењује улагање у стална средства за обављање регулисане електроенергетске дјелатности са становишта оправданости, изводљивости и циљева који се њиме постижу, имајући у виду услове, околности и доступне информације у вријеме доношења одлуке о улагању, руководећи се начелом обазривости.

Члан 17.

(Смањење регулативне основе)

(1) Из регулативне основе искључује се вриједност свих бесплатно преузетих средстава, као што су донације, пренос средстава без накнаде, учешће грађана у изградњи објеката, средства остварена од накнаде за изградњу прикључка и слично, као и стална средства која ће бити расходована у току тарифног периода.

(2) Регулисана електроенергетска предузећа дужна су да воде ажурну евиденцију о свим средствима примљеним без накнаде и о донацијама за стална средства, о њиховој фер вриједности, обрачуну амортизације и књиговодственој вриједности, отпису и расходовању.

Члан 18.

(Трајна обртна средства)

У регулативну основу се укључује нето вриједност трајних обртних средстава (нето текућа или обртна имовина) у висини минимално потребног износа за одржавање залиха материјала и резервних дијелова за неометано одвијање основне дјелатности, потребног износа за финансирање потраживања од купаца, узимајући у обзир период везивања текућих потраживања базне године у односу на период везивања обавеза према добављачима, те минимални дневни ниво готовине.

Члан 19.

(Одобрена стопа поврата)

(1) Стопу поврата на капитал у висини пондерисане просјечне цијене капитала одобрава Регулаторна комисија на основу приједлога и података регулисаног електроенергетског предузећа.

(2) Просјечна пондерисана цијена капитала је пондерисани просјек стопе поврата на власнички капитал (стопа добити) и стопе поврата на позајмљени ангажовани капитал (каматна стопа) за финансирање регулативне основе.

(3) Стопа поврата на власнички капитал одређује се на начин који одражава специфични ризик предузећа и преовлађујуће услове прибављања капитала на финансијском тржишту у тарифном периоду.

(4) Стопа поврата на позајмљени капитал за финансирање регулативне основе одређује се само у висини обазриво и рационално ангажованих туђих средстава, а на основу пондерисане просјечне каматне стопа на кредите из којих се финансира регулативна основа, према стању у пословним књигама предузећа и не може бити виша од каматне стопе на већ узете кредите и зајмове.

(5) Код одобравања стопе поврата води се рачуна о постепеној либерализацији тржишта и равноправности облика својине у Републици Српској.

(6) Висина стопе поврата зависи од начина утврђивања регулативне основе и структуре капитала за нове инвестиције, при чему се посебно разматра висина стопе поврата на капитал за стара стална средства и за нова стална средства.

Члан 20.

(Одобрени поврат на капитал)

Одобрени поврат на капитал регулисаног предузећа утврђује се примјеном одобрене просјечне пондерисане стопе поврата на власнички и позајмљени капитал потребан за финансирање одобрене регулативне основе.

Одјељак В. Обрачун пореза

Члан 21.

(Порези)

(1) Приликом утврђивања одобреног потребног прихода, износ пореза се обрачунава на основицу утврђену у структури одобреног потребног прихода примјеном прописа Републике Српске, Босне и Херцеговине и важећих рачуноводствених стандарда.

(2) Обрачунати порез на добит признаје се примјеном прописане стопе на одобрени износ поврата на власнички капитал у складу са важећим прописима и укључује се у одобрени потребни приход.

Одјељак Г. Остали приходи

Члан 22.

(Остали приходи)

(1) Потребни приход регулисаног предузећа, утврђен на начин наведен одредбама у глави I, дио други овог правилника, умањује се за износ осталих прихода које остварује регулисано електроенергетско предузеће са лиценцираним средствима, као што су приходи од продаје нуспроизвода, приходи од активирања властитих учинака, приходи од продаје средстава, разграничени дио прихода периода по основу реализације донираних средстава и други приходи остварени коришћењем лиценцираних средстава која су укључена у регулативну основу.

(2) Приликом утврђивања осталих прихода од лиценцираних средстава укључених у регулативну основу, Регулаторна комисија узима у обзир остварење у базној години за сваку врсту прихода, структуру средстава укључених у регулативну основу и припадајуће оправдане трошкове пословне активности, као и друге чињенице које могу утицати на висину остварених осталих прихода од лиценцираних средстава у тарифном периоду.

ДИО ТРЕЋИ - СТРУКТУРА ТАРИФНОГ СИСТЕМА

Члан 23.

(Основе тарифног система)

Основе тарифног система успостављене Тарифном методологијом су:

- а) тарифни елементи у којим се мјере учинци регулисаних електроенергетских предузећа у електроенергетској дјелатности ради њиховог повезивања са трошковима;
- б) категорије потрошње, које се одређују у зависности од: карактеристика потрошње, напона на мјесту испоруке електричне енергије, намјене потрошње и других критеријума утврђених тарифним системом. Унутар категорија потрошње, у зависности од врсте мјерних уређаја и начина мјерења, прикључне снаге као и намјене и карактеристика потрошње и оптерећења, образују се тарифне групе;
- в) дневни и сезонски временски интервали примјене различитих цијена тарифних елемената за сваку категорију потрошње и тарифну групу зависно од трошкова које начин и структура потрошње електричне енергије проузрокује електроенергетском систему у том периоду.

ГЛАВА I - ТАРИФНИ ЕЛЕМЕНТИ

Члан 24.

(Дефинисање тарифних елемената)

Тарифни елементи су:

- а) активна електрична енергија, изражена у kWh,
- б) прекомјерно преузета реактивна електрична енергија, изражена у kVArh,
- в) обрачунска снага, изражена у kW за обрачунски период и
- г) фиксна накнада по мјерном мјесту купца у KM.

Одјељак А. Активна и реактивна електрична енергија

Члан 25.

(Активна електрична енергија)

(1) Активна електрична енергија утврђује се мјерењем помоћу електричног бројила за активну електричну енергију, а изражава се у киловатсатима (kWh).

(2) Сваки прикључак крајњег купца на електроенергетску мрежу мора бити опремљен одговарајућим мјерним уређајем за регистрацију преузете активне електричне енергије у складу са Општим условима за испоруку и снабдијевање електричном енергијом (у даљем тексту: Општи услови), дистрибутивним мрежним правилима и уговором са дистрибутером.

Члан 26.

(Реактивна електрична енергија)

(1) Реактивна електрична енергија утврђује се мјерењем помоћу електричног бројила за реактивну електричну енергију, а изражава се у киловарсатима (kVArh).

(2) Купцима се зарачунава и наплаћује само прекомјерно преузета реактивна електрична енергија.

(3) Прекомјерно преузета реактивна електрична енергија је позитивна разлика између стварно преузете реактивне електричне енергије (kVArh) и реактивне електричне енергије која одговара фактору снаге $\cos \varphi = 0,95$ индуктивно, а која се обрачунава за реактивну електричну енергију која прелази 33% преузете активне електричне енергије у току референтног периода за обрачун који је дефинисан тарифним системом.

Члан 27.

(Обрачун реактивне електричне енергије)

(1) Реактивна електрична енергија мјери се и зарачунава свим купцима на високом и средњем напону и оним купцима на ниском напону којима је уговором о прикључењу утврђена обавеза да имају бројила за реактивну електричну енергију.

(2) На захтјев дистрибутера, купац је дужан уградити бројила за реактивну електричну енергију у складу са Општим условима и дистрибутивним мрежним правилима.

Одјељак Б. Обрачунска снага

Члан 28.

(Одређивање обрачунске снаге)

Обрачунска снага се одређује за обрачунски период на један од сљедећих начина:

- а) мјерењем вршног оптерећења када крајњи купац, у складу са Општим условима, посједује одговарајући мјерни уређај,
- б) на основу уређаја за ограничење снаге (струје),
- ц) на основу утрошене активне електричне енергије или
- д) на основу анализе оптерећења система и анализе оптерећења категорија потрошње и тарифних група.

Одјељак В. Накнада по мјерном мјесту купца

Члан 29.

(Структура накнаде по мјерном мјесту купца)

(1) Фиксна накнада по мјерном мјесту купца одређује се на бази трошкова везаних за једног купца или једно мјерно мјесто, уколико купац има више прикључака.

(2) Укупне трошкове који се приписују једном купцу, односно једном мјерном мјесту купца чине фиксни трошкови одржавања прикључка и мјерног мјеста које врши дистрибутер у складу са Општим условима, трошкови читања мјерних уређаја, обраде података, обрачуна, фактурисања, доставе рачуна и наплате за испоручену/преузету електричну енергију, као и услужног центра за купце.

Члан 30.

(Функционална алокација трошкова по мјерном мјесту купца)

(1) Трошкови везани за прикључак, као што су трошкови одржавања прикључка и мјерног уређаја у складу са Општим условима, трошкови читања мјерних уређаја, те трошкови услужног центра у вези са дистрибуцијом електричне енергије функционално се алоцирају у дистрибутивну дјелатност.

(2) Трошкови обраде података, обрачуна, фактурисања, доставе рачуна и наплате за испоручену/преузету електричну енергију, те трошкови услужног центра у вези са снабдијевањем електричном енергијом функционално се алоцирају у дјелатност снабдијевања.

ГЛАВА II - КАТЕГОРИЈЕ ПОТРОШЊЕ И ВРЕМЕНСКО ДИФЕРЕНЦИРАЊЕ ТАРИФНИХ СТАВОВА

Члан 31.

(Категорије потрошње)

Категорије потрошње су:

- а) потрошња на напонском нивоу 110 kV и више;
- б) потрошња на напонском нивоу 35 kV (преузимање електричне енергије на напонском нивоу од 35 kV до 110 kV, укључујући напонски ниво 35 kV);
- в) потрошња на напонском нивоу од 1 kV до 35 kV (преузимање електричне енергије на напонским нивоима од 1 kV до 35 kV, укључујући напонски ниво 1 kV);
- г) домаћинства (преузимање електричне енергије на напонском нивоу мањем од 1 kV) обухвата првенствено потрошњу електричне енергије у становама, кућама за становање и одмор, као и потрошњу електричне енергије у пратећим објектима;
- д) јавна расвјета (преузимање електричне енергије на напонском нивоу мањем од 1 kV) обухвата потрошњу електричне енергије за расвјету улица, тргова, путева, мостова, тунела на путним комуникацијама, пјешачких прелаза, уређаја за сигнализацију, паркова, историјских споменика и слично и
- е) остала потрошња на ниском напону (преузимање електричне енергије на напонском нивоу мањем од 1 kV) обухвата потрошњу електричне енергије преузете на ниском напону, која није потрошња у домаћинству или јавној расвјети.

Члан 32.

(Тарифне групе)

Тарифне групе у оквиру појединих категорија потрошње одређују се према:

- а) начину мјерења испоручене активне електричне енергије (купци са једнотарифним мјерењем, купци са двотарифним мјерењем, купци са управљаном потрошњом),
- б) прикључној снази и начину утврђивања обрачунске снаге и
- в) другим критеријумима који показују да су трошкови које купци узрокују електроенергетском систему слични.

Члан 33.

(Приједлог категорија потрошње и тарифних група)

(1) Регулаторна комисија, на основу структуре тарифног система дате у овом правилнику, доноси посебну одлуку којом се прецизно одређују тарифни елементи, категорије потрошње и тарифне групе, дневни и сезонски временски интервали примјене различитих цијена тарифних елемената и остала питања у вези са њима.

(2) Регулисано електроенергетско предузеће може предложити да се уведе, укине или измијени било која категорија потрошње или тарифна група, као и друге измјене у одлуци из става (1) овог члана, али не може извршити промјену без одлуке Регулаторне комисије.

Члан 34.

(Тарифни ставови по времену потрошње)

(1) Тарифни ставови према времену потрошње одређују се са циљем да се стимулишу модели потрошње којим се ублажава прекомјерно неравномјерно

оптерећење система и постигне смањење трошкова набавке и дистрибуције електричне енергије.

(2) Тарифни ставови се могу разликовати за периоде у току године (сезонски тарифни ставови) и за периоде у току дана (дневни тарифни ставови).

ДИО ЧЕТВРТИ - ОДРЕЂИВАЊЕ ЦИЈЕНА И ТАРИФНИХ СТАВОВА

Члан 35.

(Принцип утврђивања тарифних ставова)

Тарифни ставови се утврђују тако да обезбиједи прилагођавање потрошње електричне енергије условима и могућностима електроенергетског система, стимулишу се купци на рационално трошење електричне енергије, подстичу принципи енергетске ефикасности и врши расподјела трошкова на крајње купце сразмјерно трошковима које узрокују електроенергетском систему с обзиром на напонски ниво, мјесто, начин, количину и вријеме преузимања електричне енергије.

Члан 36.

(Врсте цијена и тарифних ставова)

Тарифна методологија омогућава да се у електроенергетском систему Републике Српске утврде:

- а) цијене производње електричне енергије на прагу електрана које имају обавезу пружања јавне услуге, ради утврђивања цијена производње на прагу електране за тарифне купце;
- б) тарифни ставови за кориснике дистрибутивних система у Републици Српској у које се укључују трошкови коришћења преносне мреже (услуга Електропреноса БиХ, НОС-а и помоћних услуга), обрачунати по тарифама које је одобрио ДЕРК и
- в) тарифни ставови за снабдијевање неквалификованих купаца електричном енергијом у Републици Српској.

Члан 37.

(Цијене за квалификоване купце)

(1) Квалификовани купац плаћа електричну енергију по цијени која садржи уговорену производну цијену електричне енергије (цијену набавке) и цијену услуге снабдијевања, те цијену коришћења преносне мреже и цијену коришћења дистрибутивне мреже.

(2) Цијена производње (набавке) електричне енергије и цијена услуге снабдијевања за квалификованог купца се слободно уговара, а цијене за мрежне дјелатности су регулисане и утврђене тарифним ставовима за кориснике дистрибутивног система.

(3) Цијена производње (набавке) електричне енергије и цијена услуге снабдијевања за квалификованог купца који има право да се снабдијева у систему обавезе јавне услуге код јавног (резервног) снабдјевача одређује се у складу са Правилником о квалификованом купцу.

ГЛАВА I - ОДРЕЂИВАЊЕ ЦИЈЕНА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ НА ПРАГУ ЕЛЕКТРАНЕ

Члан 38.

(Цијена на прагу електране)

(1) Цијена електричне енергије на прагу електране одређује се за свако регулисано електроенергетско производно предузеће које има обавезу пружања јавне услуге, на бази одобреног потребног прихода, утврђеног у складу са главом I и I, дио други овог правилника, и плана производње електричне енергије утврђене у складу са чланом 6. овог правилника.

(2) Цијена електричне енергије на прагу електране утврђује се у тарифном поступку ради:

- утврђивања трошкова производње електричне енергије за одређивање тарифних ставова за снабдијевање тарифних купаца електричном енергијом у складу са Законом и овом методологијом;
- утврђивања трошкова производње електричне енергије за одређивање тарифних ставова за јавно (резервно) снабдијевање квалификованих купаца електричном енергијом у складу са Законом, Правилником о квалификованом купцу и другим прописима којима се регулишу питања отварања тржишта, обима и услова гарантовања универзалне услуге крајњим купцима и обавезе јавне услуге одређене за јавног (резервног) снабдјевача;
- утврђивања трошкова пружања помоћних услуга у електропреносној мрежи за обрачун тарифа које се заснивају на трошковима помоћних услуга, у складу са методологијом за обрачун трошкова ових услуга;
- утврђивања трошкова одобрених губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи и
- утврђивања референтне цијене за откуп електричне енергије произведене из обновљивих извора и ефикасне когенерације у систему подстицања.

Члан 39.

(Трошкови помоћних услуга)

(1) Произвођач електричне енергије који обавља регулисану електроенергетску дјелатност дужан је идентификовати и обрачунати укупне и јединичне додатне трошкове помоћних услуга које пружа по налогу оператора система, укључујући производњу реактивне електричне енергије са фактором снаге нижим од номиналног фактора снаге производне јединице.

(2) Трошкови помоћних услуга које пружају произвођачи из става (1) овог члана по налогу НОС-а признају се на основу документованих обрачуна које подносе произвођачи, водећи рачуна о правичној надокнади стварно насталих трошкова.

Члан 40.

(Приход од осталих купаца)

Приликом утврђивања одобреног потребног прихода из члана 38. став (1) приход од продаје електричне енергије купцима који нису неквалификовани

(тарифни) купци не сматра се осталим приходом од лиценцираних средстава, који би према члану 22. овог правилника представљао одбитну ставку.

Члан 41.

(Структура цијене на прагу електране)

Цијена електричне енергије на прагу електране може се утврдити као једнокомпонентна, само за електричну енергију у КМ/kWh, израчуната као однос укупног одобреног потребног прихода и укупне планиране производње електричне енергије на прагу електране, или са двије компоненте, тј. посебно цијена расположивог капацитета (снаге) у КМ/kWh годишње израчуната као однос укупних одобрених фиксних трошкова, у које је укључен одобрени поврат и планираног расположивог капацитета, а посебно цијена електричне енергије у КМ/kWh израчуната као однос укупних одобрених варијабилних трошкова и утврђене планиране производње електричне енергије на прагу електране.

Члан 42.

(Пондерисана просјечна цијена на прагу свих електрана)

(1) Регулаторна комисија одобрава цијену на прагу електране за свако регулисано електроенергетско предузеће корисника дозволе за производњу електричне енергије које има обавезу пружања јавне услуге и утврђује пондерисану просјечну цијену на прагу електрана произвођача у систему јавне услуге у Републици Српској.

(2) Пондерисана просјечна цијена на прагу електрана свих произвођача у систему јавне услуге у Републици Српској израчунава се као пондерисани просјек одобрених цијена на прагу електрана које раде у систему јавне услуге.

Члан 43.

(Производња у систему обавезе јавне услуге)

(1) Произвођачи електричне енергије у Републици Српској који су дужни да обезбиједи електричну енергију у систему обавезе јавне услуге, у складу са Законом, условима издате дозволе за обављање дјелатности, Правилником о квалификованом купцу и осталим актима који уређују ову област, учествују равномјерно у обезбјеђењу електричне енергије ради снабдијевања неквалификованих (тарифних) купаца и квалификованих купаца које снабдијева јавни (резервни) снабдјевач.

(2) Учешће сваког појединачног произвођача електричне енергије којима је одређена обавеза пружања јавне услуге, одређује се сразмјерно укупној потрошњи електричне енергије купаца који имају право на снабдијевање у систему обавезе јавне услуге у Републици Српској умањеној за дио који се обезбјеђује од произвођача електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације у систему обавезног откупа и укупној производњи електричне енергије ових произвођача.

Члан 44.

(Цијена на прагу електране за снабдијевање неквалификованих купаца)

Просјечна цијена електричне енергије на прагу електране која се користи приликом одређивања тарифних ставова за снабдијевање неквалификованих (тарифних) купаца у Републици Српској утврђује се као количник одобреног потребног прихода те електране и укупне планиране производње електричне енергије на прагу електране.

Члан 45.

(Алокација трошкова производње на снабдјеваче тарифних купаца)

Трошкови производње електричне енергије распоређују се на снабдјеваче тарифних купаца и тарифне купце на исти начин, према просјечној цијени производње електричне енергије на прагу електране и оствареној потрошњи електричне енергије тарифних купаца која може бити диференцирана у зависности од сезоне и доба дана.

ГЛАВА II - ОДРЕЂИВАЊЕ ТАРИФНИХ СТАВОВА ЗА КОРИСНИКЕ ДИСТРИБУТИВНИХ СИСТЕМА

Одјељак А. Трошкови коришћења преносне и дистрибутивне мреже

Члан 46.

(Оправдани трошкови коришћења дистрибутивне мреже)

(1) Трошкови коришћења дистрибутивне мреже у Републици Српској признају се у висини одобрених потребних прихода за сва регулисана електродистрибутивна предузећа у Републици Српској, утврђених у складу са одредбама глава I и II, дио други овог правилника.

(2) У оправдане трошкове коришћења дистрибутивне мреже поред трошкова из става (1) овог члана укључује се и трошак одобрених дистрибутивних губитака.

Члан 47.

(Трошкови губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи)

(1) Ниво одобрених дистрибутивних губитака утврђује се у процентима од преузете електричне енергије посебно за сваки напонски ниво на коме се преузима електрична енергија.

(2) Приликом признавања нивоа одобрених губитака у дистрибутивној мрежи користе се подаци о структури и стању мреже и мјерних уређаја, структури потрошње активне и реактивне електричне енергије, као и подаци из студије губитака, упоредне анализе и други расположиви подаци.

(3) Изузетно се може признати и већи ниво дистрибутивних губитака од оних који се добију на основу критеријума из става (2) овог члана, ако је предузеће донијело план за смањење губитака заснован на релевантним анализама и ако пружи доказе да се тог плана придржава.

(4) Трошкови за надокнаду губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи признају се у висини потребној за покривање одобрених губитака по цијени производње (набавке) електричне енергије за снабдијевање неквалификованих (тарифних) купаца, док се припадајући трошкови коришћења преносне мреже исказују у оквиру трошкова коришћења преносне мреже.

Члан 48.

(Накнада за прикључење као остали приход за дистрибуцију)

(1) У складу са начелом универзалног и равноправног приступа електричној енергији, накнада за прикључење на дистрибутивну мрежу коју зарачунава регулисано електродистрибутивно предузеће, у складу са Правилником о

методологији за утврђивање накнаде за прикључење на дистрибутивну мрежу заснована је на трошковима прикључења и на одговарајући начин се узима у обзир приликом утврђивања одобреног потребног прихода из члана 46. став (1) овог правилника.

(2) Износ накнада за прикључење из претходног става који је утврђен као приход текућег периода сматра се осталим приходом од дистрибутивне дјелатности остварен коришћењем лиценцираних средстава и представља одбитну ставку код утврђивања одобреног потребног прихода.

Члан 49.

(Прекомјерно преузета реактивна електрична енергија у дистрибутивној мрежној тарифи)

(1) Трошкови прекомјерно преузете реактивне електричне енергије у дистрибутивној мрежи утврђују се на основу података које доставе регулисана електроенергетска предузећа о идентификованим и обрачунатим трошковима који настају као последица потребе за додатним капацитетима и додатних губитака активне електричне енергије у дистрибутивној мрежи због прекомјерног преузимања реактивне електричне енергије.

(2) Трошкови изазвани прекомјерно преузетом реактивном електричном енергијом у дистрибутивној мрежи признају се као оправдани трошкови дистрибутивне дјелатности.

Члан 50.

(Рачуноводствено раздвајање дјелатности дистрибуције)

У циљу правилног утврђивања одобреног потребног прихода предузећа која имају дозволу за дистрибуцију електричне енергије дужна су извршити рачуноводствено раздвајање дистрибутивне од осталих дјелатности, укључујући и раздвајање од дјелатности снабдијевања тарифних купаца.

Члан 51.

(Признавање трошкова коришћења преносне мреже)

Трошкови коришћења преносне мреже на високом напону признају се у висини утврђеној на основу јединичне цијене услуга Електропреноса БиХ, НОС-а и помоћних услуга које одређује Државна регулаторна комисија за електричну енергију и електроенергетског биланса за тарифни период.

Одјељак Б. Тарифни ставови за кориснике дистрибутивних система

Члан 52.

(Мрежна тарифа)

Тарифни ставови за кориснике дистрибутивних система (мрежна тарифа) у Републици Српској утврђују се тако да омогуће покривање трошкове коришћења преносне мреже и трошкове коришћења дистрибутивне мреже.

Члан 53.

(Кумулативни принцип)

Тарифни ставови за кориснике дистрибутивног система по напонским нивоима утврђују се по кумулативном принципу, што значи да тарифа за корисника који преузима електричну енергију на нижем напонском нивоу укључује и припадајући дио трошкова коришћења мреже на вишим напонским нивоима.

Члан 54.

(Алокација трошкова коришћења дистрибутивне мреже)

(1) Трошкови коришћења дистрибутивне мреже распоређују се на крајње купце кроз тарифни елемент обрачунске снаге, активна електричне енергија, прекомјерно преузета реактивна електрична енергија и мјерно мјесто купца.

(2) Трошкови дистрибутивног капацитета распоређују се на тарифни елемент капацитет, трошкови губитака електричне енергије распоређују се на тарифни елемент активна електрична енергија, трошкови проузроковани прекомјерним преузимањем реактивне електричне енергије распоређују се на тарифни елемент прекомјерно преузета реактивна електрична енергија, а трошкови везани за прикључак и мјерно мјесто (одржавање, читање, услужни центар итд.) распоређују се на тарифни елемент мјерно мјесто.

(3) Алокација трошкова коришћења дистрибутивне мреже из члана 46. став (1), тј. алокација трошкова дистрибутивног капацитета у које се не укључују трошкови дистрибутивних губитака, трошкови прекомјерно преузете реактивне електричне енергије и трошкови мјерног мјеста, на категорије потрошње и тарифне групе врши се коришћењем анализе дугорочног граничног трошка дистрибутивног капацитета, тј. трошка изградње додатног јединичног капацитета дистрибутивне мреже за дио дистрибутивне мреже - репрезентативни узорак или цјелокупну дистрибутивну мрежу у Републици Српској или методом заснованом на пропорционалној вриједности сталних средстава по напонским нивоима.

(4) На основу дугорочног граничног трошка дистрибутивног капацитета или пропорционално вриједности сталних средстава по напонским нивоима утврђују се процентуални износи учешћа појединих категорија потрошње и тарифних група у трошковима дистрибутивног капацитета који служе за расподјелу трошкова коришћења дистрибутивне мреже из става (3) овог члана на категорије потрошње и тарифне групе.

Члан 55.

(Алокација трошкова коришћења преносне мреже)

Трошкови коришћења преносне мреже - услуге које пружају Електропренос БиХ, НОС и трошкови помоћних услуга алоцирају се на кориснике дистрибутивног система на бази анализе оптерећења и њиховог удјела у оптерећењу електроенергетског система и распоређују се на тарифне елементе у складу са начином на који ДЕРК врши алокацију трошкова на тарифне елементе за кориснике преносног система (дистрибуције и крајњи купци прикључени на високи напон) и карактеристиком трошкова (фиксни и варијабилни).

Члан 56.

(Утврђивање тарифних ставова за кориснике дистрибутивног система)

(1) Тарифни ставови за кориснике дистрибутивног система - крајње купце утврђују се на основу укупних трошкова за кориснике дистрибутивног система, тј. трошкова коришћења дистрибутивне мреже и трошкова коришћења преносне мреже и плана потрошње крајњих купаца у Републици Српској.

(2) Тарифни ставови за поједине тарифне елементе (обрачунска снага, активна електрична енергија, прекомјерно преузета реактивна електрична енергија, мјерно мјесто) утврђују се сабирањем тарифних ставова за коришћење преносне мреже и тарифних ставова за коришћење

дистрибутивне мреже који су распоређени на категорије потрошње, тарифне групе и тарифне елементе у складу са чланом 54. и 55. овог правилника.

Члан 57.

(Прерасподјела трошкова капацитета)

(1) Регулаторна комисија може на захтјев регулисаног предузећа или на властиту иницијативу одобрити да се дио или укупни трошкови капацитета за купце на ниском напону којима се обрачунска снага не утврђује мјерењем, тј. фиксни трошкови који би се по својој природи требали надокнадити из тарифног става за обрачунску снагу или тарифног става за мјерно мјесто прерасподјеле и надокнаде кроз тарифни став за активну електричну енергију.

(2) Основ за прерасподјелу може бити вријеме коришћења вршног оптерећења, релативно учешће оптерећења купаца у истовременом вршном оптерећењу система (коефицијент истовремености), однос утрошене активне електричне енергије и вршног оптерећења и други показатељи потрошње карактеристични за посматране групе купаца.

Члан 58.

(Тарифни ставови за кориснике дистрибутивног система по времену потрошње)

(1) Тарифни ставови за кориснике дистрибутивног система се могу разликовати за периоде у току године (сезонски тарифни ставови) и за периоде у току дана (дневни тарифни ставови).

(2) Тарифни ставови за обрачунску снагу и прекомјерно преузету електричну енергију, за кориснике дистрибутивног система, утврђују се само за период већих дневних тарифних ставова.

(3) Сезонски и дневни тарифни ставови, њихови односи, трајање и примјена се одређују на бази анализе потрошње и оптерећења система и ценовне еластичности потрошње по групама купаца у датим временским интервалима на основу података регулисаних предузећа, НОС-а и података из других извора.

ГЛАВА III - ОДРЕЂИВАЊЕ ТАРИФНИХ СТАВОВА ЗА СНАБДИЈЕВАЊЕ НЕКВАЛИФИКОВАНИХ КУПАЦА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

Члан 59.

(Трошкови услуге снабдијевања)

(1) Трошкови услуге снабдијевања признају се снабдјевачима неквалификованих (тарифних) купаца у висини одобреног потребног прихода, утврђеног у складу са одредбама главе I и II, дио други овог правилника.

(2) Услуга снабдијевања за коју се одобрава потребан приход односи се на трошкове обављања послова обраде података о мјерним мјестима и купцима, администрирања уговора, фактурисања, доставе рачуна, наплате, услужног центра за купце и слично.

(3) У одобрени потребан приход услуге снабдијевања укључују се поред трошкова из става (1) овог члана и резервисања за ненаплатива потраживања.

(4) Трошкови резервисања за ненаплатива потраживања признају се према укупној вриједности фактурисане реализације у години тарифног периода у висини до 1% фактурисане реализације.

(5) Одобрени потребни приход снабдјевача неквалификованих (тарифних) купаца добијен у складу са ставом (1) и (3) овог члана може се по потреби кориговати ради уједначавања цијене услуге снабдијевања за све тарифне купце у Републици Српској.

Члан 60.

(Цијена услуге снабдијевања)

(1) Цијена услуге снабдијевања за тарифне купце у Републици Српској израчунава се на основу трошка услуге снабдијевања свих снабдјевача тарифних купаца у Републици Српској и плана потрошње (снабдијевања) свих тарифних купаца у Републици Српској.

(2) Цијене услуге снабдијевања за тарифне купце одеђују се у фиксном износу по мјерном мјесту за категорије потрошње и тарифне групе, али се у тарифним ставовима за снабдијевање тарифних купаца могу алоцирати и на остале тарифне елементе.

(3) Поред фиксних трошкова услуге по мјерном мјесту у цијену услуге снабдијевања могу се укључити и додатни варијабилни трошкови у зависности од обима потрошње купаца.

Члан 61.

(Утврђивање тарифних ставова за снабдијевање тарифних купаца)

(1) Тарифни ставови за снабдијевање неквалификованих (тарифних) купаца електричном енергијом утврђују се на основу укупних припадајућих трошкова производње (набавке) електричне енергије, трошкова коришћења преносне и дистрибутивне мреже и трошкова услуге снабдијевања и плана потрошње (снабдијевања) свих тарифних купаца у Републици Српској, утврђеног у складу са чланом 6. овог правилника.

(2) Припадајући трошкови производње (набавке) електричне енергије утврђују се на основу просјечне пондерисане цијене производње електричне енергије на прагу електрана за снабдијевање тарифних купаца, утврђене у складу са чланом 42. и 44. овог правилника и плана потрошње (снабдијевања) свих тарифних купаца у Републици Српској.

(3) Припадајући дио трошкова коришћења преносне и дистрибутивне мреже утврђује се на основу тарифних ставова за коришћење преносне мреже за потрошњу на 110 kV напону и тарифних ставова за кориснике дистрибутивног система и плана потрошње (снабдијевања) свих тарифних купаца у Републици Српској.

(4) Припадајући дио трошкова услуге снабдијевања добија се на основу просјечне цијене услуге снабдијевања свих снабдјевача тарифних купаца у Републици Српској, утврђене у складу са чланом 60. овог правилника и плана потрошње (снабдијевања) свих тарифних купаца у Републици Српској.

(5) Тарифни ставови за поједине тарифне елементе (обрачунска снага, активна електрична енергија, прекомјерно преузета реактивна електрична енергија, мјерно мјесто) утврђују се сабирањем цијене производње (набавке) електричне енергије, тарифних ставова за коришћење преносне мреже и тарифних ставова за коришћење дистрибутивне мреже који су распоређени на

категорије потрошње, тарифне групе и тарифне елементе у складу са чланом 45, 54, 55, 57. и 60. овог правилника.

Члан 62.

(Тарифни ставови за снабдијевање тарифних купаца по времену потрошње)

(1) Тарифни ставови за снабдијевање тарифних купаца се могу разликовати за периоде у току године (сезонски тарифни ставови) и за периоде у току дана (дневни тарифни ставови), а у зависности од начина утврђивања цијене производње (набавке) електричне енергије за тарифне купце, тарифних ставова за коришћење преносне мреже и тарифних ставова за кориснике дистрибутивног система.

(2) Сезонски и дневни тарифни ставови, њихови односи, трајање и примјена се одређују на бази анализе потрошње и оптерећења система, ценовне еластичности потрошње по категоријама потрошње и тарифним групама у датим временским интервалима и кретања цијена електричне енергије на тржишту, а на основу података регулисаних електроенергетских предузећа, НОС-а и података из других извора.

ДИО ПЕТИ - ТАРИФНИ ПОСТУПАК

Члан 63.

(Покретање тарифног поступка)

(1) Одобрени потребни приход регулисаног електроенергетског предузећа, цијене и тарифни ставови утврђују се у тарифном поступку.

(2) Тарифни поступак се покреће подношењем захтјева за одобрење цијена или тарифних ставова од стране регулисаног електроенергетског предузећа или на иницијативу Регулаторне комисије.

Члан 64.

(Разлози за покретање тарифног поступка)

(1) Захтјев за покретање тарифног поступка за одобрење тарифних ставова може се поднијети ради потпуне или дјелимичне промјене тарифних ставова.

(2) Захтјев за покретање тарифног поступка за одобрење цијена и тарифних ставова може се поднијети ради промјене одобреног потребног прихода услед промјене једне или више компоненти потребног прихода.

Члан 65.

(Вођење тарифног поступка)

(1) Тарифни поступак се спроводи у складу са одредбама Тарифне методологије и Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби.

(2) Терет доказивања у тарифном поступку је на подносиоцу захтјева.

Члан 66.

(Подносиоци захтјева)

(1) Захтјев за одобрење цијена или тарифних ставова подноси Регулаторној комисији регулисано електроенергетско предузеће и то:

- a) предузеће корисник дозволе за производњу електричне енергије, које има обавезу пружања јавне услуге, подноси захтјев за одобрење цијене електричне енергије на прагу електране ради снабдијевања тарифних купаца,
- b) предузеће корисник дозволе за дистрибуцију електричне енергије подноси захтјев за одобрење тарифних ставова за кориснике дистрибутивног система и
- c) предузеће корисник дозволе за снабдијевање неквалификованих купаца подноси захтјев за одобрење тарифних ставова за снабдијевање неквалификованих купаца електричном енергијом.

(2) Једно или више регулисаних електроенергетских предузећа могу именовати физичко или правно лице да припреми захтјев и да их заступа у тарифном поступку.

Члан 67.

(Збирни захтјев)

(1) Регулисана електроенергетска предузећа у Републици Српској могу поднијети заједнички - збирни захтјев за одобрење цијена или тарифних ставова за све регулисане електроенергетске дјелатности или збирни захтјев по дјелатностима.

(2) У захтјеву из става (1) овог члана подносилац је дужан доставити обрасце захтјева, остале прописане обрасце и документацију за свако регулисано електроенергетско предузеће посебно, на основу којих се може утврдити оправданост трошкова обављања регулисане електроенергетске дјелатности и утврдити одобрени потребни приход за свако регулисано електроенергетско предузеће за које је поднесен збирни захтјев.

Члан 68.

(Достављање захтјева)

(1) Захтјев за одобрење цијена или тарифних ставова од стране регулисаног електроенергетског предузећа подноси се на обрасцима прописаним од стране Регулаторне комисије, који су доступни на интернет страници и у просторијама Регулаторне комисије.

(2) Подносилац захтјева уз попуњени образац захтјева доставља и попуњене прописане обрасце и осталу потребну документацију као што је прописано Правилником о извјештавању, те друге документе које сматра релевантним за доказивање података из захтјева.

(3) Захтјев, обрасци и документација из става (1) овог члана достављају се у писаној форми, овјерени и потписани од стране лица овлашћеног за заступање подносиоца у једном примјерку и на електронском медију - заштићеном компакт диску, у прикладном формату (*.doc, *.xls, *.pdf).

(4) Изјаву о тачности и вјеродостојности достављених података под пуном материјалном и кривичном одговорношћу потписује лице овлашћено за заступање подносиоца захтјева.

(5) Регулисано електроенергетско предузеће дужно је да за сваку пословну годину за коју се подносе финансијски подаци у тарифном поступку обезбиједи мишљење независног ревизора о тачности и поузданости података исказаних у финансијским извјештајима.

(6) Регулисано електроенергетско предузеће које обавља двије или више регулисаних електроенергетских дјелатности и предузеће које поред регулисаних обавља друге дјелатности, дужно је да обезбиједи мишљење независног ревизора о алокацији трошкова по сегментима.

(7) Подносилац захтјева који је претходно доставио Регулаторној комисији прописане обрасце и пратећу документацију, није обавезан исте обрасце и документацију достављати приликом подношења захтјева за одобрење цијена или тарифних ставова.

Члан 69.

(Утврђивање комплетности захтјева)

(1) Регулаторна комисија прегледа поднесени захтјев и уколико утврди да је исти комплетан, објављује обавјештење за јавност о поднесеном захтјеву.

(2) Ако захтјев садржи недостатак који спречава поступање по њему, подносилац захтјева се у писаној форми обавјештава о недостатку, одређује му се разуман рок у коме је дужан да недостатке отклони и упозорава се на посљедице у случају неотклањања недостатака или недостављања додатне документације или информације у одређеном року.

(3) Захтјев се сматра комплетним када су уз захтјев поднесени сви тражени документи у складу са Правилником о извјештавању и овим правилником.

(4) Уколико подносилац захтјева за одобрење цијена или тарифних ставова не поднесе све прописане податке или достави непотпуне и недокументоване податке уз свој захтјев за одобрење тарифа ни након истека остављеног рока, Регулаторна комисија закључком одбацује захтјев или врши процјену недостајућих података и наставља тарифни поступак у складу са члановима 75, 76. и 77. овог правилника.

Члан 70.

(Обавјештење подносиоца о поднесеном захтјеву за одобрење тарифа)

(1) Регулисано електроенергетско предузеће које подноси захтјев за одобрење цијена или тарифних ставова доставља појединачна обавјештења о поднијетом захтјеву свим купцима на прикладан начин.

(2) Обавјештење из става (1) овог члана садржи:

- а) проценат предложене промјене тарифа за тог купца,
- б) предложени датум почетка примјене предложене промјене тарифе,
- в) право купца да затражи информације везане за садашње и предложене тарифе,
- г) да су расправе у току тарифног поступка отворене за јавност.

Члан 71.

(Покретање тарифног поступка на иницијативу Регулаторне комисије)

(1) У тарифном поступку који се води на иницијативу Регулаторне комисије, регулисана електроенергетска предузећа су дужна у року који одреди Регулаторна комисија доставити тражене документе, податке и информације.

(2) Уколико регулисано електроенергетско предузеће не поступи по налогу Регулаторне комисије из става (1) овог члана, Регулаторна комисија може да процијени податке које је требало да достави регулисано електроенергетско предузеће, поштујући начело обазривости на начин да се трошкови признају по нижој вриједности или да донесе одлуку на основу расположивих података.

(3) Трошкови који настану због непоступања регулисаног електроенергетског предузећа из става (1) овог члана падају на терет тог регулисаног електроенергетског предузећа.

Члан 72.

(Јавна расправа)

(1) Регулаторна комисија доноси одлуку о врсти, броју, мјесту и времену одржавања јавних расправа које ће одржати у тарифном поступку, предмету расправе, начину и роковима достављања коментара јавности, водитељу поступка, а када је у питању формална расправа утврђује критеријуме и рок за стицање статуса умјешача у тарифном поступку.

(2) Регулаторна комисија може организовати општу, техничку и формалну расправу у тарифном поступку у складу са Правилником о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби.

(3) У тарифном поступку обавезно се одржава формална расправа у циљу непосредног извођење доказа, те потпуног и правилног утврђивања чињеничног стања.

Члан 73.

(Обавјештење за јавност)

(1) О поднесеном захтјеву и одржавању јавне расправе Регулаторна комисија објављује обавјештење за јавност које садржи:

- а) мјесто и вријеме одржавања расправе,
- б) назив подносиоца захтјева,
- в) предмет расправе,
- г) опис садржаја захтјева за покретање тарифног поступка,
- д) критеријуме и рок за подношење захтјева за стицање статуса умјешача у тарифном поступку, када се ради о формалној расправи,
- е) начин и рок за достављање коментара,
- ж) информације о могућности увида у документацију (захтјев).

(2) Обавјештење за јавност се објављује у дневним новинама које су доступне на цијелој територији Републике Српске, на огласној табли и интернет страници Регулаторне комисије.

(3) Јавности се не могу дати на увид информације које су, на захтјев подносиоца, заштићене клаузулом повјерљивости у складу са одредбама Правилника о повјерљивим информацијама.

Члан 74.

(Додатни подаци и чињенице)

(1) У току тарифног поступка Регулаторна комисија може захтијевати достављање додатних података и информација од значаја за утврђивање цијена и тарифних ставова за електричну енергију.

(2) Регулисано предузеће је дужно, на захтјев Регулаторне комисије, да достави на увид све захтијеване податке и информације којима располаже.

Члан 75.

(Разлози за процјену)

Процјена података може се радити у случају да се захтјев не може сматрати комплетним, јер регулисано електроенергетско предузеће које подноси захтјев:

- а) није извршило рачуноводствено раздвајање дјелатности или није доставило адекватне финансијске извјештаје у складу са одредбама Тарифне методологије, Правилника о извјештавању и Јединственог регулаторног контног плана или
- б) није извршило адекватну анализу оптерећења или није доставило податке о карактеристичном оптерећењу (дијаграми потрошње, истовремено и неистовремено вршно оптерећење) за категорије потрошње и тарифне групе које предлаже у свом захтјеву за одобрење тарифних ставова или
- в) није доставило све тражене податке.

Члан 76.

(Процјена недостајућих података)

(1) У случају из члана 75. тачка а) регулисано електроенергетско предузећа које, поред регулисане дјелатности, обавља нерегулисане дјелатности или обавља више регулисаних електроенергетских дјелатности, дужно је у свом захтјеву направити процјену припадајућих средстава и трошкова по дјелатностима.

(2) Процјена из става (1) овог члана обавезно садржи образложење примијењених критеријума и поступака за алокацију средстава и трошкова.

(3) Регулаторна комисија може да тражи верификацију процијењених средстава и трошкова по дјелатностима из става (1) овог члана од стране независне ревизије, у складу са одредбама овог правилника, и да на основу тога изврши подешавања трошкова обављања регулисане електроенергетске дјелатности.

(4) У случају из члана 75. тачка б) Регулаторна комисија може на приједлог регулисаног електроенергетског предузећа или на властиту иницијативу примијенити релативни однос другог предузећа сличне структуре и карактеристика потрошње или податке из електроенергетских система у окружењу или радити процјену.

(5) Регулаторна комисија може извршити процјену недостајућег податка на основу упоредних података за исту или сличну дјелатност или наручити израду процјене од квалификованог процјенитеља, при чему трошкове такве процјене сноси подносилац захтјева.

Члан 77.

(Оцјена поузданости процјене)

Ако процјена недостајућих података урађена у складу са чланом 76. не обезбиједи довољно поуздане податке потребне за одлучивање о цијенама и тарифним ставовима поступак се обуставља и захтјев се одбацује.

Члан 78.

(Оцјена доказа)

(1) У току тарифног поступка одлучне чињенице се утврђује на основу савјесне и брижљиве оцјене сваког доказа посебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата цјелокупног поступка.

(2) На основу прикупљених доказа:

а) разматрају се и верификују сви трошкови и приходи достављени као основа предложеним цијенама и тарифним ставовима, те прихватају, одбијају у цјелости или дјелимично или преиначује било која ставка која није оправдана;

б) разматрају се и верификују сва средства која су предложена да буду дио регулативне основе, те се поједине ставке прихватају, одбијају у цјелости или дјелимично или преиначују вриједности било којег од тих средстава;

ц) прихвата се, одбија у цјелости или дјелимично или преиначује свака величина или анализа коришћена за израчунавање предложене тарифе и

д) прихвата се предложени тарифни дизајн или подешава на одговарајући начин.

Члан 79.

(Извјештај водитеља поступка)

(1) Након одржане јавне расправе, водитељ поступка сачињава извјештај у писаној форми са препоруком за доношење одлуке о тарифном поступку, који доставља подносиоцу захтјева и одређује му рок за подношења коментара на извјештај.

(2) Извјештај водитеља поступка са ставом по поднесеним коментарима доставља се Регулаторној комисији, ради доношења коначна одлуке.

Члан 80.

(Рок за окончање тарифног поступа)

(1) Коначна одлука у тарифном поступку доноси се најкасније у року од шест мјесеци, од дана доставе комплетног захтјева.

(2) Ако се утврди да рок из става (1) овог члана, због сложености предмета није довољан, исти може бити продужен одлуком Регулаторне комисије, највише за три мјесеца.

Члан 81.

(Одлука Регулаторне комисије у тарифном поступку)

(1) Након спроведеног тарифног поступка Регулаторна комисија на редовној сједници доноси одлуку о поднесеном захтјеву.

(2) Одлука Регулаторне комисије је коначна и против исте се може покренути управни спор код надлежног суда.

Члан 82.

(Објављивање и примјена тарифе)

(1) Регулаторна комисија доставља странама у поступку рјешења и одлуке о цијенама и тарифним ставовима у којима се поред одобрених цијена и тарифних ставова наводи и почетак њихове примјене.

(2) Одлуке и рјешења Регулаторне комисије донесене у тарифном поступку објављују се у Службеном гласнику Републике Српске и на интернет страници Регулаторне комисије.

(3) Одлуке и рјешења које доноси Регулаторна комисија морају бити објављене на интернет страници Регулаторне комисије најкасније 17 дана прије почетка њихове примјене.

(4) Регулисана предузећа дужна су рјешења и одлуке о цијенама и тарифним ставовима утврђене одлуком Регулаторне комисије учинити доступним својим корисницима најкасније 15 дана прије почетка њихове примјене.

ДИО ШЕСТИ - ПРИМЈЕНА ТАРИФНИХ СТАВОВА

Члан 83.

(Примјена тарифних ставова за кориснике дистрибутивног система)

Тарифни ставови за кориснике дистрибутивног система важе и једнако се примјењују за све крајње купце кориснике дистрибутивних система јединствено на цијелој територији Републике Српске, тако да се обезбиједи да сви крајњи купци у Републици Српској који припадају истој категорији потрошње или тарифној групи плаћају исте тарифне ставове за коришћење дистрибутивног система.

Члан 84.

(Примјена тарифних ставова за снабдијевање тарифних купаца)

Тарифни ставови за снабдијевање тарифних купаца електричном енергијом важе и једнако се примјењују за све тарифне купце јединствено на цијелој територији Републике Српске, тако да се обезбиједи да сви тарифни купци у Републици Српској који припадају истој категорији потрошње или тарифној групи плаћају исте тарифне ставове за снабдијевање електричном енергијом.

Члан 85.

(Изједначавање тарифних ставова)

(1) Приликом подношења захтјева за одобрење тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система и тарифних ставова за снабдијевање тарифних купаца регулисана електроенергетска предузећа су дужна предложити тарифне ставове потребне за покривање захтјеваног потребног прихода.

(2) На основу захтјева из става (1) овог члана Регулаторна комисија одобрава потребан приход регулисаних електроенергетских предузећа и на основу тако

утврђеног укупног потребног прихода и плана потрошње крајњих купаца корисника дистрибутивног система у Републици Српској, односно тарифних купаца у Републици Српској утврђује јединствене тарифне ставове за кориснике дистрибутивних система и јединствене тарифне ставове за снабдијевање тарифних купаца електричном енергијом.

Члан 86.
(Поравнање)

(1) Разлика између одобреног потребног прихода регулисаног дистрибутивног електроенергетског предузећа и прихода који се добија примјеном јединствених тарифних ставова на планирану потрошњу тог дистрибутивног подручја представља основ за поравнање између дистрибутера.

(2) Одлуку о начину поравнања између дистрибутера Регулаторна комисија доноси на приједлог дистрибутера, водећи рачуна о релативном учешћу сваког дистрибутера у укупном обиму пружених услуга.

(3) Принцип изједначавања тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система описује се у Прилогу Упутство за примјену Тарифне методологије, која је саставни дио овог правилника.

Члан 87.
(Принцип постепених промјена)

(1) Уважавајући начело постепеног увођења међународно прихваћене регулаторне праксе и постепеног увођења општеприхваћених међународних стандарда, Регулаторна комисија води рачуна да се избјегну изненадне и драстичне промјене тарифних ставова.

(2) У складу са ставом (1) овог члана, Регулаторна комисија може ограничити релативне промјене цијена и тарифних ставова у једном тарифном поступку.

Члан 88.
(Недозвољене активности)

Регулисаном предузећу није дозвољено да фактурише, потражује или наплаћује, за било коју регулисану електроенергетску дјелатност коју обезбјеђује на територији Републике Српске или за било коју услугу у вези с тим, већу или мању цијену или тарифни став од оних који су наведени у одлуци Регулаторне комисије којом се утврђују цијене и тарифни ставови у складу са одредбама овог правилника.

Члан 89.
(Надзор над примјеном тарифа)

(1) Регулаторна комисија врши редован надзор над примјеном утврђених цијена и тарифних ставова.

(2) Регулаторна комисија може на властиту иницијативу или на иницијативу другог заинтересованог лица, покренути поступак провјере примјене прописаних цијена и тарифних ставова и пословне праксе која утиче на њих, те може подузети мјере у складу са својим надлежностима да се отклони неприхватљива пракса и непридржавање утврђених цијена и тарифних ставова.

ДИО СЕДМИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 90.

(Тумачење и измјене)

- (1) Тумачење одредби овог правилника даје Регулаторна комисија.
- (2) Измјене и допуне овог правилника врше се по поступку који важи за његово доношење.

Члан 91.

(Ступање на снагу)

- (1) Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Српске.
- (2) Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о тарифној методологији и тарифном поступку ("Службени гласник Републике Српске", број 61/05) и Одлука о одређивању образаца захтјева за одобрење цијена и тарифа и образаца за техничке и финансијске податке ("Службени гласник Републике Српске", број 61/05 и 59/07).

Број: 01-244-11/12

Требиње, 13. септембар 2012. године

Предсједник
Чокорило Миленко